

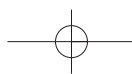
Fundacja Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych

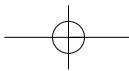

Standardy i kryteria jakości studiów na kierunku „Towaroznawstwo“

Standardy niniejsze stanowią załącznik do Informatora zawierającego pełen opis postępowania akredytacyjnego Fundacji oraz standardy jakości pozostałych kierunków studiów ekonomicznych.

Warszawa, marzec 2003

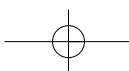
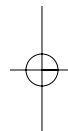
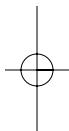

Projekt standardów dla kierunku „Towaroznawstwo” został opracowany przez Zespół Ekspertów w składzie:

prof. Maria Małecka	Akademia Ekonomiczna w Poznaniu	<i>Przewodnicząca</i>
dr hab. Małgorzata Lisińska-Kuśnierz	Akademia Ekonomiczna w Krakowie	
prof. Jerzy Łańcucki	Akademia Ekonomiczna w Poznaniu	
prof. Władysław Kędzior	Akademia Ekonomiczna w Krakowie	
prof. Ryszard Zieliński	Akademia Ekonomiczna w Poznaniu	
prof. Jerzy Żuchowski	Politechnika Radomska	

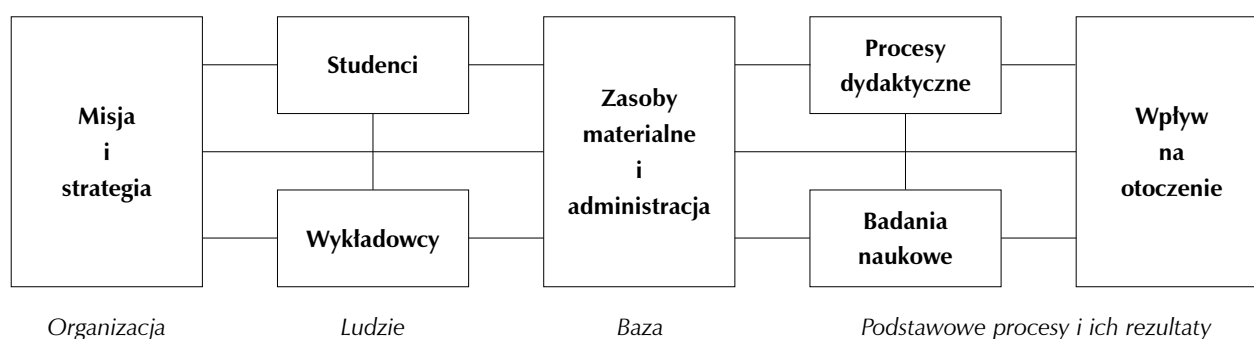
Projekt został poddany konsultacji środowiskowej, a następnie przyjęty przez Komisję Akredytacyjną i Radę Fundacji w lutym 2003 r.

STANDARDY I KRYTERIA JAKOŚCI STUDIÓW NA KIERUNKU „TOWAROZNAWSTWO“

Model oceny i doskonalenia jakości kształcenia przyjęty przez Komisję Akredytacyjną przy Fundacji Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych EPOQS opiera się na siedmiu modułach odpowiadających kluczowym obszarom zapewniania jakości w uczelni, na wydziale lub w innej jednostce prowadzącej kierunek studiów (por. rysunek). Przyjęty szeroki zakres oceny oznacza, że kierunek oceniany będzie w kontekście funkcjonowania wydziału, a nawet całej uczelni, co inspirowane jest filozofią *Total Quality Management*, której istotą jest nie tylko czynienie rzeczy właściwie, ale również czynienie właściwych rzeczy.

Kluczowe obszary oceny i kryteria jakości kształcenia według standardów Fundacji Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych EPOQS

Każdy moduł prezentowany jest w dalszej części według następującego porządku:

1. Najpierw sformułowany jest ogólny standard jakości wyjaśniający, czym jest pożądaný poziom spełnienia wymagań dotyczących analizowanego obszaru.
2. Następnie każdy z siedmiu obszarów podlega ocenie z wykorzystaniem listy kluczowych kryteriów oceny.
3. Wreszcie, dla każdego z kryteriów kluczowych formuluje się kryteria elementarne pozwalające na ocenę elementów procesu kształcenia zawartych w obszarach określanych przez kryteria kluczowe.

Taka struktura modułów ułatwia dokonanie oceny i przedstawienie jej wyników w uporządkowany sposób.

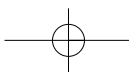
Standardy i kryteria jakości dotyczą studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (formy studiów) oraz studiów licencjackich, magisterskich i magisterskich uzupełniających (poziomy studiów), w ramach których realizowany jest kierunek. Jeśli kryterium stawia wymóg, którego jednakowe spełnienie dla wszystkich form i poziomów jest szczególnie ważne lub różnicuje wymogi, to jest to dodatkowo zaznaczone w jego treści.

Standardy i kryteria jakości są tak skonstruowane, aby każda organizacja prowadząca akredytowany kierunek (bez względu na typ i specyfikę) mogła wykazać swą doskonałość (lub słabość). Nadrzędną bowiem wartością leżącą u podstaw prezentowanego modelu jest szacunek dla różnorodności i wskazywanie możliwych dróg doskonalenia jakości, a nie ujednolicanie modelu kształcenia.

W postępowaniu akredytacyjnym Standardy i Kryteria Jakości będą narzędziem pracy dwóch grup adresatów:

- uczelni (wydziałów) ubiegających się o akredytację kierunku oraz
- Zespołów Oceniających powoływanych przez Komisję Akredytacyjną.

W pierwszym przypadku będą stanowiły podstawę do przeprowadzenia samooceny przewidzianej procedurą akredytacji. Samoocena to samodzielnie przygotowane przez uczelnię (wydział) analizy celów, procesów, warunków i rezultatów kształcenia na kierunku studiów, które wspólnie złożą się na ocenę jego jakości. W celu ułatwienia tego zadania i opracowania Raportu z Samooceny przygotowany został Przewodnik, który wskazuje, jakiego rodzaju dane, informacje i oceny należy podać, a także, jakie dokumenty źródłowe dołączyć, aby w sposób możliwie kompleksowy i udokumentowany dokonać samooceny. Format Raportu z Samooceny powinien być analogiczny do zaprezentowanego w tym dokumencie, tj. powinien być sporządzony według obszarów i kluczowych kryteriów oceny.

Standardy i kryteria jakości

Zespoły Oceniające będą wykorzystywać w swej pracy Arkusze Audytora (indywidualny i zbiorczy) zawierające zunifikowane listy ocenianych elementów, uporządkowane według formatu przyjętego w *Standardach i Kryteriach Jakości Fundacji EPOQS*.

Niezależnie od zadań związanych z procesami akredytacji przedstawiony dalej model analizy i oceny jakości procesów kształcenia na kierunkach ekonomicznych może służyć regularnym, wewnętrznym przeglądom, wspomagającym uczelniane (wydziałowe) systemy zapewniania jakości. Poprzez okresową samoocenę stymuluje się ustawiczne doskonalenie. Uczelnia (wydział) zyskuje wiedzę o tym, w jakim stanie się znajduje i co należy poprawić. Każdy, kto przejdzie taką samoocenę, jest zwycięzcą (bez względu na to, czy afiliowany kierunek otrzyma akredytację, czy nie), gdyż zyskał wiedzę o własnych silnych i słabych stronach.

1. MISJA I STRATEGIA

Organizacja (uczelnia, wydział) prowadząca kierunek „Towaroznawstwo” powinna mieć jasno sformułowaną i opublikowaną deklarację misji, która jest okresowo przeglądana i w razie potrzeby podlega rewizji. W przypadku jednostki organizacyjnej, która jest częścią innej (np. wydział jako część uczelni), obie jednostki muszą mieć zgodnie sformułowane misje.

Misje uczelni i wydziału powinny być stosowne do utrwalonego tradycją posłania instytucji akademickiej oraz wynikać z prawidłowej identyfikacji środowiska społeczno-ekonomicznego uczelni i trafnej oceny zapotrzebowania rynku pracy na jej absolwentów i usługi. Misja powinna definiować kulturotwórczą, edukacyjną i badawczą tożsamość uczelni (wydziału).

Organizacja prowadząca kierunek „Towaroznawstwo” powinna wyróżniać się przynajmniej w jednym spośród następujących obszarów działalności edukacyjnej:

- studia licencjackie,
- studia magisterskie,
- studia podyplomowe,
- studia doktoranckie.

Powinna ponadto mieć zdefiniowane cele strategiczne i priorytety w obrębie kluczowych obszarów swojej działalności edukacyjnej. Strategia uczelni (wydziału) powinna realistycznie odnosić się do jej zasobów oraz ograniczeń ekonomiczno-prawnych i demograficznych.

Działania na rzecz jakości kształcenia powinny mieć charakter systemowy (być wkomponowane w wewnętrzną organizację i procesy podejmowania decyzji).

Kluczowe kryteria oceny:

- 1a. Środowisko.
- 1b. Misja.
- 1c. Pozycja i cele strategiczne.
- 1d. Organizacja i zarządzanie.

1a. Środowisko

- Znajomość kluczowych czynników mających wpływ na działalność uczelni (wydziału).
- Reputacja uczelni (wydziału) w środowisku.

1b. Misja

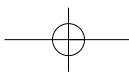
- Sformułowanie (treść) i upowszechnienie.
- Proces formułowania i rewizji.

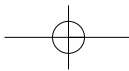
1c. Pozycja i cele strategiczne

- Pozycja uczelni i wydziału w systemie edukacji ekonomicznej.
- Znaczenie kierunku „Towaroznawstwo” w strategii wydziału i uczelni.
- Polityka wspierania kierunku prowadzona na wydziale i uczelni.

1d. Organizacja i zarządzanie

- Zakres autonomii uczelni i wydziału.
- Efektywność wewnętrznej organizacji i procedur decyzyjnych.
- System zarządzania jakością na wydziale i uczelni.

2. STUDENCI

Uczelnia (wydział) powinna mieć wyraźnie określony profil wiedzy, umiejętności oraz postaw, jakie pragnie rozwijać u studentów akredytowanego kierunku kształcenia. Powinna umieć dowieść, że wymagania i procedury przyjęć na studia korespondują zarówno z misją całej organizacji, jak i z celami kierunku kształcenia.

Powinna też zapewniać pomoc studentom w adaptacji w uczelni, w planowaniu kariery zawodowej, w zdobywaniu doświadczeń praktycznych oraz, w miarę możliwości, w poszukiwaniu miejsc pracy. Przez cały okres studiów winna stwarzać warunki rozwoju osobowego studentów w ramach organizacji studenckich, kół naukowych, organizacji sportowych, artystycznych itp.

Absolwent studiów magisterskich na kierunku „Towaroznawstwo” powinien posiadać:

1. wiedzę w zakresie kanonu kierunku „Towaroznawstwo”,
2. wiedzę w zakresie funkcjonowania współczesnej gospodarki i przedsiębiorstwa,
3. wiedzę i umiejętności w zakresie kształtowania, ochrony i oceny jakości wyrobów i usług,
4. wiedzę i umiejętności związane z zarządzaniem jakością,
5. umiejętności posługiwania się współczesnymi metodami i narzędziami informatycznymi,
6. rozszerzoną wiedzę w zakresie wybranej specjalności studiów,
7. świadomość odpowiedzialności społecznej, etycznej i prawnej związanej z wykonywaną pracą.

Absolwent studiów licencjackich na kierunku „Towaroznawstwo” powinien posiadać kwalifikacje, których zakres określa samodzielnie uczelnia, z uwzględnieniem obowiązującego minimum programowego, definiując sylwetkę absolwenta i wyraźnie określając profil prowadzonych studiów, jako studiów zawodowych.

Kluczowe kryteria oceny:

- 2a. Profil absolwenta.
- 2b. Kryteria i procedury selekcji kandydatów.
- 2c. Monitorowanie i wspomaganie postępów w nauce.
- 2d. Pomoc w planowaniu i rozpoczęciu zatrudnienia.
- 2e. Warunki rozwoju osobowego.

2a. Profil absolwenta

- Charakterystyka wiedzy, umiejętności i postaw absolwentów kierunku (profil absolwenta), sposób jej tworzenia (uczestnicy) i rozpowszechnienia.
- Zgodność profilu absolwenta kierunku z celami, treściami i metodami kształcenia na kierunku (por. kryteria 5c i 5d).

2b. Kryteria i procedury selekcji kandydatów

- Jakość kandydatów w ostatnich 3 latach i jej mierniki.
- Dostosowanie kryteriów selekcji do wymogów kierunku „Towaroznawstwo” oraz poziomów i form prowadzonych studiów.
- Dokonywanie systematycznej oceny efektywności procedury selekcji kandydatów dla wszystkich poziomów i form studiów.

2c. Monitorowanie i wspomaganie postępów w nauce

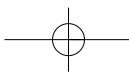
- Dostępność informacji o wymaganiach stawianych studentom.
- Systematyczna analiza wyników kształcenia oraz jej konsekwencje dla wszystkich poziomów i form studiów.

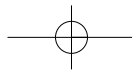
2d. Pomoc w planowaniu i rozpoczęciu zatrudnienia

- Śledzenie karier zawodowych absolwentów kierunku.
- Stwarzanie możliwości zdobywania doświadczeń praktycznych w trakcie studiów.
- Funkcjonowanie i rola systemu (biura) orientacji zawodowej.

2e. Warunki rozwoju osobowego

- Funkcjonowanie i osiągnięcia kół naukowych oraz innych kół zainteresowań.
- Możliwość uczenia się samorządności i przedsiębiorczości.

Standardy i kryteria jakości

3. WYKŁADOWCY

Uczelnia (wydział) prowadząca kierunek „Towaroznawstwo” powinna kształtować liczbę i strukturę wykładowców (tj. wszystkich prowadzących zajęcia na kierunku) odpowiednio do wymagań tego kierunku oraz poziomów, form i profilu kształcenia. Rekrutacja i selekcja wykładowców powinny odzwierciedlać misję uczelni (wydziału) oraz cele realizowanych programów kształcenia. Uczelnia (wydział) powinna też pozyskiwać innych wykładowców ze swojego otoczenia (akademickiego, gospodarczego, krajowego i zagranicznego) z pożytkiem dla treści i jakości zajęć dydaktycznych. Powinny istnieć i być stosowane formalne procedury okresowej oceny wykładowców, m.in. w aspekcie ich indywidualnego przyczyniania się do realizacji misji uczelni i wydziału.

Kluczowe kryteria oceny:

- 3a. Liczba i struktura zatrudnionych wykładowców.
- 3b. Polityka personalna i zarządzanie kadrami.
- 3c. Rozwój zawodowy i kształcenie kadr.

3a. Liczba i struktura zatrudnionych wykładowców

- Liczba wykładowców na kierunku „Towaroznawstwo” w relacji do łącznej liczby studentów tego kierunku (studiów licencjackich i magisterskich, stacjonarnych i niestacjonarnych) nie powinna być mniejsza niż 1:100. Stosunek liczby pracowników posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, przypisanych do kierunku, do liczby studentów danego kierunku nie powinien być mniejszy niż 1:150. W uczelniach (wydziałach), które nie spełniają tego warunku, wskaźniki te powinny być osiągnięte nie później niż w 2005 r.
- Profil wykładowców w zakresie reprezentowanej dziedziny, dyscypliny i specjalności naukowej, a także jego zgodność z wymogami dydaktycznymi kierunku.
- Kwalifikacje naukowe i doświadczenia praktyczne kadry nauczającej.
- Udział zajęć dydaktycznych prowadzonych na kierunku przez pracowników posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, na wszystkich poziomach i formach studiów.
- Przeciętne obciążenie dydaktyczne (średnia i odchylenie) wykładowców kierunku w uczelni.
- Przeciętna liczba (średnia i odchylenie) magistrantów i dyplomantów (studia licencjackie) na ostatnim roku studiów, przypadających na jednego promotora (według form studiów).
- Udział wykładowców – gości z zagranicy i przedstawicieli praktyki gospodarczej

3b. Polityka personalna i zarządzanie kadrami

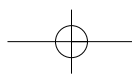
- Prowadzenie polityki kadrowej dotyczącej nauczycieli akademickich kierunku w ramach polityki personalnej i strategii uczelni (wydziału).
- Uznanie dla pracy wkładanej w doskonalenie procesu kształcenia w uczelni i na wydziale (np. poprzez system nagradzania).
- Funkcjonowanie formalnej procedury oceny okresowej wykładowców i jej wpływ na zatrudnienie na kierunku (rola ocen studenckich).

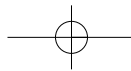
3c. Rozwój zawodowy i kształcenie kadr

- Promocja naukowa kadry dydaktycznej: doktoraty, habilitacje, tytuły profesorskie w ostatnich 6 latach.
- Kształcenie kadr naukowych: wypromowane doktoraty, liczba słuchaczy studiów doktoranckich objętych opieką naukową.
- Udział wykładowców kierunku w krajowych i zagranicznych stażach dydaktycznych oraz innych formach kształcenia zawodowego.
- Zakres współpracy kadry dydaktycznej ze środowiskiem gospodarczym.

4. ZASOBY MATERIALNE I ADMINISTRACJA

Uczelnia (wydział) prowadząca kierunek „Towaroznawstwo” powinna dysponować odpowiednimi zasobami finansowymi, aby zapewniać realizację zadań dydaktycznych kierunku określonych przez misję i strategię organizacji. Biblioteka, czytelnia, laboratoria komputerowe i towaroznawcze oraz sale dydaktyczne i ich wyposażenie powinny być dostosowane do potrzeb wykładowców i studentów kierunku „Towaroznawstwo”. Powinny być dostępne dla studentów również w ramach ich indywidualnej pracy własnej.

Kluczowe kryteria oceny:

- 4a. Zarządzanie finansami.
- 4b. Pomieszczenia dydaktyczne i ich wyposażenie.
- 4c. Biblioteka i czytelnia.
- 4d. Laboratoria komputerowe i oprogramowanie.
- 4e. Obsługa administracyjna działalności dydaktycznej.

4a. Zarządzanie finansami

- Udział środków własnych (obecny i prognozowany) jednostki prowadzącej kierunek w finansowaniu zadań dydaktycznych kierunku.
- Analiza efektywności gospodarowania zasobami finansowymi jednostki prowadzącej kierunek w kontekście jej zadań dydaktycznych.

4b. Pomieszczenia dydaktyczne i ich wyposażenie

- Dostosowanie liczby, powierzchni i wyposażenia sal dydaktycznych, w tym laboratoriów towaroznawczych, do realizowanych zadań dydaktycznych.
- Rodzaj i nowoczesność wyposażenia sal we wspomagający sprzęt audiowizualny.

4c. Biblioteka i czytelnia

- Zasoby biblioteki (tradycyjne i bazy danych) reprezentatywne dla kierunku „Towaroznawstwo”, w tym zbiory najnowszych publikacji książkowych i czasopism, dostęp do bibliograficznych baz danych tematycznych.
- Dostępność zasobów biblioteki i czytelni oraz miejsc pracy własnej dla studentów wszystkich form studiów.

4d. Laboratoria komputerowe i oprogramowanie

- Wskaźnik liczby studentów na jedno stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu, według form studiów.
- Rodzaj oprogramowania i jego zgodność z celami dydaktycznymi realizowanych zajęć.
- Dostępność komputerów poza zajęciami dydaktycznymi w celu pracy własnej studentów.

4e. Obsługa administracyjna działalności dydaktycznej

- Dostosowanie liczby osób, pomieszczeń, procedur oraz godzin pracy obsługi procesów dydaktycznych do realizowanych zadań odpowiednio dla wszystkich form studiów.
- Funkcjonowanie systemu oceny efektywności obsługi administracyjnej, uwzględniającej opinie studentów.

5. PROCESY DYDAKTYCZNE

Uczelnia powinna dowieść jakości kształcenia w ramach wszystkich programów (specjalności) prowadzonych na kierunku „Towaroznawstwo”, a także umiejętności zarządzania tymi programami. Proces tworzenia oferty programowej powinien odbywać się według stałej procedury oraz uwzględniać informację zwrotną od studentów i pracodawców. Każdy z programów kształcenia oferowanych w ramach kierunku musi mieć jasno sformułowane cele oraz akceptowalny poziom ich osiągnięcia.

Studenci powinni otrzymywać wyczerpującą informację o tym, jak rozwijane są ich zdolności intelektualne, analityczne, osobowe i organizacyjne w ramach programu studiów oraz jak są sprawdzane postępy tego rozwoju.

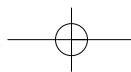
Treści programowe powinny obejmować obszerny zakres problemowy, reprezentatywny dla współczesnego stanu rozwoju teorii ekonomii, zarządzania i towaroznawstwa oraz odwoływać się do istniejącego otoczenia gospodarczego (lokalnego, krajowego, międzynarodowego) i jego potrzeb.

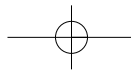
Programy studiów magisterskich powinny dostarczać wiedzy umożliwiającej prawidłowe rozumienie oraz świadome kształtowanie otoczenia przedsiębiorstw i instytucji, z uwzględnieniem problematyki etycznej, społecznej, prawnej, a także zagadnień związanych z ochroną środowiska naturalnego, rozwojem technologicznym i postępującą globalizacją gospodarki.

Programy studiów magisterskich (w ramach tzw. studium podstawowego) powinny dostarczać gruntowną wiedzę z zakresu podstaw kształcenia na kierunkach ekonomicznych, obejmującą m.in.:

- mikro- i makroekonomię,
- podstawy zarządzania,
- matematykę i metody ilościowe,
- prawo,
- systemy informatyczne,
- przedmioty humanistyczno-społeczne,
- języki obce.

Studiowanie podstaw powinno zajmować co najmniej 40% czasu przewidzianego dla studiów magisterskich.

Standardy i kryteria jakości

Kanon obszarów wiedzy dla studiów magisterskich na kierunku „Towaroznawstwo” powinien obejmować:

- fizykochemiczne podstawy towaroznawstwa,
- biochemiczno-mikrobiologiczne podstawy towaroznawstwa,
- towaroznawstwo produktów spożywczych,
- towaroznawstwo produktów przemysłowych,
- opakowania i przechowywanie towarów,
- metody analizy jakościowej i ilościowej,
- zarządzanie jakością wyrobów i usług,
- ekologiczne aspekty jakości,
- marketing i metody badania rynku,
- międzynarodowe standardy jakości.

Kanon obszarów wiedzy dla studiów licencjackich na kierunku „Towaroznawstwo” ustala samodzielnie uczelnia (jednostka afiliująca kierunek), stosownie do zdefiniowanej uprzednio sylwetki absolwenta i przyjętego profilu kształcenia.

Kanon obszarów wiedzy dla studiów uzupełniających magisterskich na kierunku „Towaroznawstwo” ustala samodzielnie uczelnia (jednostka afiliująca kierunek), biorąc pod uwagę zasób wiedzy kandydatów przyjmowanych na studia i przy założeniu, że łączny obszar wiedzy przekazywanej absolwentowi tych studiów jest identyczny jak w przypadku studiów magisterskich.

Program studiów w zakresie kierunku „Towaroznawstwo” powinien obejmować zajęcia praktyczne, integrujące wiedzę z różnych obszarów funkcjonalnych zarządzania, ucząc przy tym pracy zespołowej oraz doskonalić umiejętności analizy, podejmowania i wdrażania decyzji (gry i symulacje zarządzania, zespołowa realizacja projektów doradczych).

Główne specjalności w ramach kierunku powinny odzwierciedlać misję jednostki prowadzącej kierunek i jej zasoby (przede wszystkim kadrowe). Liczba godzin dydaktycznych w ramach specjalności prowadzącej do dyplomu magisterskiego i licencjackiego kierunku „Towaroznawstwo” nie może być mniejsza niż 20% ogólnego czasu studiów. Każdy z programów powinien odznaczać się możliwie szeroką ofertą przedmiotów do wyboru.

Zakres treści programowych powinien być identyczny dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

W procesie kształcenia powinny być stosowane sprawdzone metody aktywizujące. Studenci powinni mieć zapewniony dostęp do aktualnych i wiarygodnych źródeł oraz materiałów dydaktycznych stosownych do formy studiów. Powinni także mieć możliwość zdobywania doświadczeń praktycznych.

System oceny studentów powinien być przejrzysty, wystarczająco rygorystyczny i obiektywny. Powinien stwarzać możliwość monitorowania i wspomagania studentów i wykładowców w osiąganiu celów dydaktycznych oraz celów organizacji jako całości.

Powinny istnieć i być stosowane formalne procedury oceny jakości wszystkich programów studiów danego kierunku. Procedury te powinny obejmować okresową ewaluację dokonywaną przez jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za dany program oraz studentów objętych programem. Oceny te powinny być uzupełniane opiniami absolwentów oraz pracodawców.

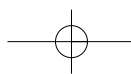
Proces ewaluacji i jego rezultaty powinny być zorientowane na ustawiczne zwiększanie satysfakcji studentów, pracowników, absolwentów uczelni i pracodawców.

Kluczowe kryteria oceny:

- 5a. Specjalizacja dydaktyczna ośrodka.
- 5b. Tworzenie oferty dydaktycznej.
- 5c. Treści programowe.
- 5d. Metody kształcenia, narzędzia i materiały dydaktyczne.
- 5e. System oceniania studentów.
- 5f. Ewaluacja procesu kształcenia i jego rezultatów.

5a. Specjalizacja dydaktyczna ośrodka

- Możliwość specjalizacji w ramach kierunku „Towaroznawstwo”.
- Oferta kształcenia specjalistycznego dla wybranej grupy studentów według uznanych standardów krajowych lub międzynarodowych.
- Oferta kształcenia na specjalistycznych studiach podyplomowych w zakresie kierunku „Towaroznawstwo”.

5b. Tworzenie oferty dydaktycznej

- Procedury tworzenia i doskonalenia oferty dydaktycznej kierunku (rola informacji zwrotnej od absolwentów i pracodawców).
- Zestaw właściwie wyselekcjonowanych przedmiotów do wyboru oraz udział zajęć fakultatywnych w zestawie przedmiotów kierunkowych i specjalizacyjnych nie mniejszy niż 40%.

5c. Treści programowe

- Treści przedmiotów gwarantujące realizację kanonu wiedzy, ich aktualizacja i zgodność ze standardami światowymi.
- Okresowe sprawdzanie realizacji kanonu wiedzy.
- Struktura przedmiotów w programie studiów i ich sekwencja w czasie.
- Czytelność i weryfikowalność celów dydaktycznych przedmiotów (sylabusy zajęć).
- Równowaga metod teoretycznych i zastosowań w treściach programowych.
- Kształtowanie umiejętności zawodowych oraz ogólnych treści umożliwiających absolwentom dostosowanie się do zmiennych warunków na rynku pracy.
- Udział zajęć rozwijających umiejętności pracy zespołowej i postawy prospołeczne.
- Praktyki i wizyty w jednostkach gospodarczych i instytucjach.

5d. Metody kształcenia, narzędzia i materiały dydaktyczne

- Wykorzystywane metody kształcenia i ich porównywalność ze standardami międzynarodowymi oraz ich dostosowanie do formy studiów.
- Udział zajęć prowadzonych metodami aktywizującymi (projektowych, symulacji, warsztatów, laboratoriów) nie mniejszy niż 15% ogółu zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych.
- Innowacyjność dydaktyczna kadry i wspieranie tej innowacyjności.
- Jakość, aktualność i dostępność podręczników oraz innych materiałów dydaktycznych.
- Powszechność i poprawność opracowywania sylabusów zajęć.

5e. System oceniania studentów

- Jawność i przejrzystość systemu oceny, jego okresowe rewidowanie.
- Obiektywność i rygorystyczność procesu oceny.
- Wymagania wobec prac magisterskich i jakość tych prac.
- Proces egzaminów końcowych i obrony pracy magisterskiej.

5f. Ewaluacja procesu kształcenia i jego rezultatów

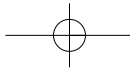
- Procedury i narzędzia monitorowania jakości kształcenia (hospitacje, ankiety studenckie, absolwenckie, recenzje programów itp.).
- Badanie satysfakcji absolwentów kierunku oraz ich pracodawców.
- Sposób wykorzystania wyników ewaluacji.

6. BADANIA NAUKOWE

Uczelnia (wydział) prowadząca kierunek „Towaroznawstwo” powinna dowieść, iż zapewnia poprawę jakości kształcenia poprzez odpowiedni rozwój kwalifikacji naukowych oraz aktywność badawczą jej kadry dydaktycznej. Badania naukowe nie są tu celem końcowym, ale środkiem podnoszenia kwalifikacji wykładowców oraz gwarantowania, iż wiedza przekazywana w procesie kształcenia i rozwijane umiejętności odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy i praktyki w danej dziedzinie życia i nauki.

Kadra dydaktyczna jednostki prowadzącej kierunek „Towaroznawstwo” powinna brać aktywny udział w krajowym i międzynarodowym życiu naukowym (m.in. przez publikacje i promocje naukowe).

Ze względu na aplikacyjny charakter dyscyplin związanych z ekonomią, zarządzaniem i towaroznawstwem, działalność naukowo-badawcza uczelni (wydziału) powinna odznaczać się także orientacją praktyczną. Uczelnia winna wspierać inną niż badawcza i edukacyjna aktywność swojej kadry (np. konsulting, który pomaga osiągnąć niektóre cele programów dydaktycznych). Aktywność naukowo-badawcza uczelni (wydziału) powinna również polegać na kreatywności i innowacyjności we wszystkich obszarach jej podstawowych działań: badaniach, ofercie edukacyjnej, metodach kształcenia, kształceniu kadr naukowo-dydaktycznych, współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym, umiędzynarodowianiu uczelni oraz wewnętrznej organizacji i zarządzaniu.

Standardy i kryteria jakości

Kluczowe kryteria oceny:

- 6a. Aktywność naukowo-badawcza.
- 6b. Innowacyjność.

6a. Aktywność naukowo-badawcza

- Główne obszary badań naukowych w zakresie kierunku „Towaroznawstwo” (udokumentowane liczbą recenzowanych publikacji w renomowanych wydawnictwach i liczbą referatów na ważnych konferencjach naukowych).
- Rodzaj i jakość rezultatów prac naukowo-badawczych (np. kategoria KBN).
- Współczynnik sukcesu w ubieganiu się o środki na badania w jednostkach prowadzących kierunek.
- Organizowanie konferencji naukowych.
- Prace badawcze na rzecz praktyki gospodarczej.

6b. Innowacyjność

- Stymulowanie aktywności naukowo-badawczej w uczelni i na wydziale oraz promocja innowacyjności.
- Ważniejsze osiągnięcia o charakterze innowacji naukowo-badawczych.
- Osiągnięcia w dziedzinie innowacji edukacyjnych.

7. WPŁYW NA OTOCZENIE

Uczelnia (wydział) prowadząca kierunek „Towaroznawstwo” winna charakteryzować się rozlicznymi rolami i działaniami o charakterze kulturotwórczym na rzecz środowiska, w którym działa. Wpływ wywierany na otoczenie powinien być zauważalny i bezdyskusyjny.

Pracownicy związani z kierunkiem winni być zachęceni do działalności na rzecz otoczenia poza ich normalnymi obowiązkami związanymi z działalnością dydaktyczną.

Jednostka prowadząca kierunek powinna mieć sformułowany plan współpracy z innymi szkołami wyższymi, zwłaszcza zagranicznymi. Powinien on być elementem ogólniejszej strategii umiędzynarodowienia uczelni, przede wszystkim w wymiarze europejskim.

Uczelnia (wydział) winna dowieść funkcjonowania wybranych elementów standardów międzynarodowych w obszarze aktywności edukacyjnej: systemu punktów kredytowych, programów modułowych realizowanych we współpracy z partnerami zagranicznymi, zajęć w językach obcych, wykładów monograficznych w obszarze międzynarodowej.

Kluczowe kryteria oceny:

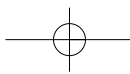
- 7a. Rola w kształtowaniu środowiska gospodarczego i intelektualnego w kraju oraz w regionie.
- 7b. Umiędzynarodowienie uczelni (wydziału).

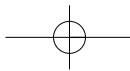
7a. Rola w kształtowaniu środowiska gospodarczego i intelektualnego w kraju oraz w regionie

- Przodująca rola ośrodka w Polsce w jednej lub kilku specjalnościach z zakresu kierunku „Towaroznawstwo”.
- Kariery absolwentów o znaczącym wpływie na życie gospodarcze i społeczne.
- Udział kadry dydaktycznej kierunku w renomowanych gremiach naukowych i gospodarczych w kraju oraz w regionie.
- Inne przejawy zaangażowania w sprawy lokalnego środowiska gospodarczego i intelektualnego oraz jego najważniejszych instytucji.
- Organizacja i jakość obsługi kontaktów ze środowiskiem.

7b. Umiędzynarodowienie uczelni (wydziału)

- Projekty międzynarodowe zrealizowane z inicjatywy i/lub przy udziale jednostek związanych z kierunkiem „Towaroznawstwo” oraz ich rezultaty.
- Międzynarodowa aktywność kadry dydaktycznej kierunku i wspieranie tej aktywności.
- Międzynarodowa mobilność studentów kierunku.
- Dostępność programów i wykładów w językach obcych.
- Obecność wymiaru europejskiego (w tym systemu punktów kredytowych ECTS) w realizacji kierunku studiów.

PODSTAWA SFORMUŁOWANIA WNIOSKU ZESPOŁU OCENIAJĄCEGO W SPRAWIE PRZYZNANIA, ODMOWY LUB ODROCZENIA AKREDYTACJI

Podstawą dla sformułowania wniosku Zespołu Oceniającego w sprawie przyznania, odmowy lub odroczenia akredytacji jest wynik oceny kryterialnej.

Każde kryterium elementarne (w sumie jest ich 90) otrzymuje jedną z trzech ocen:

- spełnione bardzo dobrze,
- spełnione wystarczająco,
- spełnione niedostatecznie (niespełnione).

Czwartą możliwością jest, iż kryterium nie może zostać sensownie zastosowane do danego obszaru oceny, co powinno zostać opatrzone wyjaśnieniem, dlaczego nie jest stosowalne.

Wniosek o przyznanie akredytacji jest stawiany wówczas, gdy oceniany kierunek:

- spełnia co najmniej 2/3 (w sumie 60) wszystkich kryteriów, **w tym wszystkie kryteria wyróżnione** z oceną przynajmniej „spełnione wystarczająco“.

Wniosek o odroczeniu akredytacji jest stawiany wówczas, gdy oceniany kierunek:

- spełnia co najmniej 1/2 (w sumie 45) wszystkich kryteriów, **w tym wszystkie kryteria wyróżnione** z oceną przynajmniej „spełnione wystarczająco“ oraz rokuje nadzieję, że w ciągu roku poprawi stan obszarów działania wskazanych przez Zespół Oceniający, tak aby przy powtórnej ocenie uzyskać wynik wystarczający do przyznania akredytacji.

Wniosek o odmowie akredytacji jest stawiany wówczas, gdy oceniany kierunek:

- spełnia mniej niż 1/2 wszystkich kryteriów z oceną przynajmniej „spełnione wystarczająco“ **i nie spełnia choćby jednego z kryteriów wyróżnionych.**

WYRÓŻNIONE KRYTERIA OCENY WYMAGAJĄCE BEZWZGLĘDNEGO SPEŁNIENIA DLA KIERUNKU „TOWAROZNAWSTWO“

2a. Profil absolwenta

- Zgodność profilu absolwenta kierunku z celami, treściami i metodami kształcenia na kierunku.

3a. Liczba i struktura zatrudnionych wykładowców

- Stosunek liczby pracowników posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, przypisanych do kierunku, do łącznej liczby studentów kierunku (studiów dziennych, wieczorowych i zaocznych).
- Profil wykładowców w zakresie reprezentowanej dziedziny, dyscypliny i specjalności naukowej, a także jego zgodność z wymogami dydaktycznymi kierunku.

3c. Rozwój zawodowy i kształcenie kadr

- Promocja naukowa kadry dydaktycznej: doktoraty, habilitacje, tytuły profesorskie w ostatnich 6 latach.

4b. Pomieszczenia dydaktyczne i ich wyposażenie

- Dostosowanie liczby, powierzchni i wyposażenia sal dydaktycznych, w tym laboratoriów towaroznawczych, do realizowanych zadań dydaktycznych.

5a. Specjalizacja dydaktyczna ośrodka

- Możliwość specjalizacji w ramach kierunku „Towaroznawstwo“.

5c. Treści programowe

- Treści przedmiotów gwarantujące realizację kanonu wiedzy i zgodne ze standardami światowymi.

5d. Metody kształcenia, narzędzia, materiały dydaktyczne

- Udział zajęć prowadzonych metodami aktywizującymi (projektowych, symulacji, warsztatów, laboratoriów) nie mniejszy niż 15% ogółu zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych.

6a. Aktywność naukowo-badawcza

- Główne obszary badań naukowych w zakresie kierunku „Towaroznawstwo“ (udokumentowane liczbą recenzowanych publikacji w renomowanych wydawnictwach i liczbą referatów na ważnych konferencjach naukowych).

